

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoeni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herken, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Kuoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijcknaar Franken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meina, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringmala, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr P. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdart.: Armoede en Geestelijk leven, III. — Uit de Schrift: Hooren en Volgen (Joh. 1:37). — Kerkelijk leven: Verbondswaak, III. De gaastris van het nieuwe kerkrecht, III. Kerkinstellings. De Grootte Catechismus van Zacharias Ursinus, VII. — Even parkeer: Enkelvoudig denken. — Pop wetensch. schetsen: Geestelijke volksgezondheid, III. — Geestelijke adviezen: Kleingelooft, III. — Uit de historie: Prof. Dr H. H. Kuiper over het karakter en de bevoegdheid der meerdere vergaderingen, VI. — Opvoeding en onderwijs: In Schotland. — Stemmen uit onze kerken. — Perschoon. — Correspondentie. — Kerknieuwe. — Bijblad: Catechismus blz. 17-24.

HOOFDARTIKEL

Armoede en Geestelijk leven.

III.

Tot dusver hebben we alleen gesproken over het verband tusschen armoede en geestelijk leven zooals dat door Gods genade gelegd kan worden en ook inderdaad gelegd wordt in den individueelen christen, die onder armoede gebukt gaat.

Toch is dit niet het eenige, zelfs niet het voornaamste!

Het verband tusschen armoede en geestelijk leven zal zich nog onder geheel ander aspect aan ons moeten vertoonen, willen we althans de hoofdzak daarvan hebben gezien.

Om ook hiervoor oog te krijgen moeten we ons herinneren, dat het „geestelijk leven” zooals dat boven werd geteekend niet allereerst iets is van den afzonderlijken geloovige.

Neen — in eerster instantie wordt dat geestelijk leven gevonden in de Kerk des Heeren, in de verbonds-gemeenschap, in het volk dat onderdaan is van het Koninkrijk der hemelen.

We weten het toch wel, dat Jezus Christus op den Pinksterdag Zijn Geest heeft uitgestort in Zijn Kerk. Die Kerk is een „geestelijk huis”, een „woonstede Gods in den Geest”. De Kerk is nu eenmaal „ons aller Moeder”. En de moeder en het leven der moeder is er eer dan de kinderen en der kinderen leven. Via de Kerk, in de gemeenschap der Kerk komt het geestelijk leven ook in de kinderen Gods. In dezelfde mate als de geloovigen lid zijn van de Kerk des Heeren hebben zij deel aan het waarachtig, geestelijk leven.²⁾

Dit geestelijk leven nu komt in de Kerk tot ont-plooiing doordat de heilige wet des HEEREN daar weer tot heerschappij komt. Die wet immers is ook geestelijk, d.w.z. gegeven door en uitdrukkend den wil van den Heiligen Geest.³⁾ Daarom konden de Israëlieten zoo uitbundig jubelen over de schoonheid der wet! De langste psalm is geheel en al aan die wet gewijd. In de wet begroetten de echte Israëlieten den heiligen wil van hun Vader ten aanzien van gansch hun bestaan, hun doen en laten.

De wet is zoo gezien de spiegel van het schoone, rijke, heilige menschenleven. Volmaakte heilichheid is er dan wanneer het leven volmaakt gebonden is aan de wet des HEEREN. En in die gebondenheid

1) Ef. 2:22; 1 Petr. 2:5; 1 Cor. 3:9.

2) Vgl.: S. G. de Graaf, Het Woord Gods en de Kerk, Zutphen, J. B. van den Brink & Co. p. 68/9; „Van nature” leven wij bij deze volgorde: ik — de gemeenschap — God; wij moeten een totalen omkeer beleven, zoodat de volgorde wordt: God — de gemeenschap — ik.... De vaste grond is er eerst en dan pas de gemeenschap, die in Hem rust en ik als lid van die gemeenschap.”

3) Rom. 7:14. Vgl.: Prof. Greijdanus, Commentaar op Romeinen I, p. 342; geestelijk „d.i. het karakter dragend van Gods Geest, haren Oorsprong en Auteur” en p. 344: „Slechts in bepaalde opzichten werd zij (de wet) in Christus voor de geloovigen te niet gedaan: naar haren vloek, en als middel tot levensverwerving; maar niet als levensregel”.

komt de christenmens ook tot de volkomen vrijheid der kinderen Gods!⁴⁾ De Geest des Heeren, Die eenmaal de wet gaf en ze daarna telkens weer laat schitteren voor en aandringt bij de geloovigen is dezelfde Geest, Die de harten der kinderen Gods gewillig maakt om die wet te gehoorzamen. En waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.

Wanneer op deze wijze het geestelijk leven in de Kerk des Heeren tot bloei komt, worden geleidelijk alle verhoudingen omgezet, ge-re-formeerd. Het menschenleven krijgt een totaal ander aspect. Het wordt totaal anders gericht. Het wendt zich naar God toe in plaats van zich aan Hem te onttrekken. En stralend in Zijn liefde en gunst komt het ten slotte tot den vollen paradijsluister.

In dat geestelijk leven krijgt nu ook het stoffelijk bezit een eigen plaats, een eigen functie. Het wordt anders getaxeerd; het krijgt een ander doel.

Vóór alles gaan dan de oogen open voor het machtige feit, dat christenen in den strengen zin van het woord nooit „bezitters” zijn van eenig geld, eenig stoffelijk goed.

Zeker naar het burgerlijk recht zijn ze dat wel en moeten ze dat zijn, maar in religieuze zin zijn ze het nooit ofte nimmer.

Geloovigen zijn, met alles wat ze „bezitten”, met huizen, geld, goederen, kleding; met alles wat in landerijen, voorraadschuren en brandkasten wordt gevonden, eigendom van Jezus Christus. Niets is het hunne. Wie het zich in strikten zin zou toe-eigenen, steelt van den Koning van hemel en aarde.

Jezus Christus is de volstrekte Eigenaar van alles wat bestaat. Hij is de echte Bezitter. Zijn Vader heeft alles in Zijn hand gesteld. Wie dit niet erkent is een dief en steelt permanent. Er is geen andere keus: Jezus Christus erkennen als den Bezitter en van Hem alles ontvangen, of stelen permanent en overal.

Wie dit eenmaal werkelijk heeft gezien in het geloof, verstaat oogenblikkelijk, dat wij in den strengen zin van het woord nog nooit iets aan den Christus hebben kunnen „geven”. De gedachte aan zoiets is reeds absurd. Wat we wel konden doen, hebben gedaan en nog steeds doen is: van Christus stelen! Want alle gebruik van stoffelijk goed, dat niet is overeenkomstig Zijn wil, is rooven van den Christus Gods.

We moesten eigenlijk ook niet zeggen: we zullen iets „van het onze afzonderen” voor Jezus Christus en Zijn Koninkrijk. We kunnen dat niet. Het is reeds van Hem en voor Zijn Koninkrijk. We kunnen en mogen alleen wat van Christus goed, dat Hij onder onze berusting heeft geplaatst, afzonderen voor ons!

Rentmeester zijn over eigendommen die volstrekt van Christus zijn, dat is onze taak ten aanzien van de stoffelijke goederen dezer wereld — dat is onze eenige taak.

Ja, nog eens, van Christus zijn alle goederen en dus zijn ze voor Zijn Rijk, Zijn Kerk! Stoffelijk goed is vóór alles Kerkegoed!

In dit licht moeten we nu ook de z.g. goederengemeenschap zien, die we aantreffen in de eerste christengemeente.

Met een communistische gelijkheid van bezit heeft deze evenveel gemeen als een heilig huwelijk gemeen heeft met prostitutie!

Neen, de eerste christenen waren doorgeloid

4) Gal. 5:1, 13. Vgl.: Prof. Greijdanus, Commentaar op Galaten, p. 322: „Bedeeld wordt de vrijheid van de onderwerpenheid aan de wet, om daaruit zijne gerechtigheid te zoeken.... en dus ook het vrij zijn van den vloek, die op wetsovertreding rust....”, en p. 300: Het gaat bij die vrijheid „maar niet om de vrijheid als vrijheid, maar om in of met en door die vrijheid God te dienen, en te openbaren, dat het hart naar Zijn dienste en lof uitgaat, en niet maar dwang dien dienat bewerkt, noch slechts uitwendigheid daarbij heerscht”.

Over den doop.

De Gereformeerde voorstelling toch opent niet de mogelijkheid van behoudenis voor het geval, dat iemand geloofd, Zelfs laat ze zich met heel deze verborgen vraag niet in. Ze redeneert alleen uit het Verbond Gods en zegt ons van Godswet, hoe geloovige ouders al hun kinderen bij de opvoeding te beschouwen hebben.

Dr A. KUYPER,

„De Heraut”, No. 678, 16 Nov. 1890.

van het geloofsbesef, dat Christus de volstrekte Bezitter was van al hun goederen en dat die goederen dus bestemd waren voor de gansche gemeenschap der geloovigen! „Niemand zeide, dat iets van hetgeen hij had zijn eigen was, maar alle dingen waren hun gemeen.”⁵⁾ Ze hadden alle dingen gemeen. Ja, zoo „hadden” ze dat. Zoo beschouwden ze dat.

Maar hun rentmeesterschap wierpen die eerste christenen niet weg! Geen denken aan. Ze vervulden het nu pas goed! Ze gingen het nu in het echte geloof uitoefenen!⁶⁾

Welnu dit geloofsbesef, deze geloofsvisie op geld en ander stoffelijk goed, zullen weer moeten komen en sterker worden in het echte geestelijk leven der Kerk.

Ook nu zullen wij, leden der Kerk van Christus, alle dingen „gemeen” hebben in Jezus Christus, onzen Heer. En ondanks dat — neen — juist daarom zullen we rentmeesters zijn, in gespannen verantwoordelijkheid.

Zóó, zoo alléén, zullen we de armen helpen, hun gevende wat zij behoeven. Zóó, zoo alléén, wordt de armoede opgenomen in het geestelijk leven der Gemeente Gods, n.l. om haar, zooveel het mogelijk is, te bestrijden. Want omdat Christus de armoede haat, juist daarom heeft Hij Zijn arme kinderen lief!

Wat de armen zóó ontvangen, neen, dat ontvangen ze niet van menschen — het is alléén een geschenk van Jezus Christus, Die het door Zijn rentmeesters bezorgen laat.

En wat armen zóó ontvangen, dat is maar niet wat geld! Christus doet niet aan „maatschappelijke steun” of „philantropie”. De armen ontvangen in die gaven Zijn genade. Ze ontvangen erin een boodschap van hun Verlosser, opdat ze zouden proeven en smaken dat de Heere goed is, opdat ze niet vertwijfelen zouden in hun ellende.

Zoo die gaven ontvangende zullen zij roemen in Christus' vrijmacht en goedheid.

5) Hand. 4:32.

6) Over het woord „hebben” in de uitdrukking „en hadden alle dingen gemeen” (Hand. 2:44) schrijft Zahn (Apostelgeschichte, I, p. 139): „Ohne dass *habe* hier gerade zu gleichbedeutend mit *besitzen* der *lateinische* gebräucht oder als *Latinismus* für habere zu beurteilen wäre, nähert es sich doch dieser Bedeutung, drückt aber deutlicher als jene Begriffe aus, dass es sich dabei nicht um eine theoretische Beurteilung sondern zugleich um eine praktische Betätigung solcher Betrachtungs weise handelt”.

Dat hier van geen communisme sprake is blijkt uit het volgende:

1o. de uitdrukking „ze hadden alle dingen gemeen” in bovengenoemde betekenissen zou een zeer waagse uitdrukking zijn voor de invoering van goederengemeenschap.

2o. uit het „allen” is niets te concluderen. In vers 44 is allen: alle geloovigen. Het „zij” uit vers 45 omvat alléén de bezitters van landerijen en goederen en het allen uit vers 45 doelt alleen op degenen aan wie uitgedeld werd.

3o. in het „zij verkochten” ligt opgesloten, volgens den Grieksch-nieuw-vorm, dat men met het verkopen doorging. Er was dus niet een communisatie der goederen. Wanneer er nood was verkocht men wat enz. Dat KON alleen als er bezitters bleven, dat MOEST alleen als er armen bleven. Beide zou bij communisme uitgesloten zijn.

4o. Petrus zegt nadrukkelijk, dat het al of niet verkopen van een bezitting aan ieders vrije beslissing werd overgelaten. Hand. 5:4: Zoo het gebleven was, bleef het niet uwe, en verkocht zijnde was het niet in uwe macht?

5o. Als de gemeente reeds geruimen tijd bestaat heeft Maria, de moeder van Johannes nog een eigen huis in Jeruzalem (Hand. 12:12).